

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

*Силка І. В.,
аспірант,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків, Україна*

З кожним роком на світовій арені все більшої актуальності набуває інтелектуальна власність. Але для використання об'єктів ІВ потрібно мати змогу оцінювати ці активи для їх ефективного використання та трансферу. Хоча в Україні і спостерігається спад винахідницької діяльності за останні роки, одним із стимулів збільшення винахідницької активності є ефективна оцінка об'єктів ІВ.

Відповідно до наказу "Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності" [1] об'єкти ІВ оцінюються за підходами – дохідний, порівняльний, витратний та метод залишку:

Дохідний підхід - дохід, що отримує юридична чи фізична особа, якій належать майнові права інтелектуальної власності. В даному наказі дохідний підхід розглядають як пріоритетний, та який відображає найбільш достовірну цінність ОІВ, який розподіляється на:

- метод непрямой капіталізації (дисконтування грошового потоку), до якого відносять метод переваги в прибутку, розподілу прибутку, додатковий прибуток та роялті;

- методу прямої капіталізації доходу.

Порівняльний підхід – базується на порівнянні об'єктів ІВ на основі інформації про ціни продажу подібних за призначенням та корисністю об'єктів, який включає в себе метод порівняння продажів.

Витратний підхід - заснований на визначенні вартості витрат, необхідних для прямого відтворення або заміщення об'єкта оцінки, з урахуванням величини зносу. Він розподіляється на метод прямого відтворення, та метод

заміщення. Перший базується на використанні документально підтверджених даних щодо витрат, пов'язаних із створенням або придбанням на дату оцінки майнових прав інтелектуальної власності. Другий визначається як сума витрат, що необхідні для створення, розробки або придбання нового об'єкту ІВ, який за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками може бути рівноцінною заміною об'єкта. [1]

Окремо в наказі виділено метод залишку, що за умови відповідного обґрунтування у звіті про оцінку доцільності застосування цього методу, який поєднує три методичні підходи і передбачає виконання оціночних процедур. [1]

Автор роботи [2] розглядає зазначені вище методи та підходи законодавства та акцентує увагу на врахуванні особливостей об'єктів ІВ задля використання їх при оцінюванні, де розглянуто позитивні та негативні аспекти оцінки в кожному із об'єктів ІВ .

Автор [3] в своїй роботі розглянув всі основні підходи із законодавства та методи оцінки, та запропонував використовувати різних методи для різних об'єктів ІВ.

Таким чином у даній роботі розглянуті вітчизняні наукові підходи до оцінки вартості об'єктів ІВ. Виходячи із наведеного матеріалу слідує, що всі методи базуються на використанні вартісного підходу, але з точки зору прибутковості або витратності. Однак оцінювання вартості об'єктів ІВ ще не дозволяє визначити ефективність їх використання яка залежить від організації планування, мотивації та в цілому управління щодо їх застосування. Тому у подальшому дослідженні пропонується розглянути систему управління об'єктами ІВ, що охоплює їх оцінку вартості та систему управління.

Список використаних джерел:

1. Наказ: «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0726-08/print>

2. Швець Г. О. Особливості оцінки об'єктів інтелектуальної власності в господарській діяльності підприємства / Г. О. Швець // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. - 2016. - Вип. 1(1). - С. 112-118. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Траєiv_2016_1%281%29__17

3. Хворост О.О. Особливості оцінки об'єктів інтелектуальної власності в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=312>

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ДЛЯ ЗЕЛЕНОГО МАЙБУТНЬОГО

Старовіт О. М.,
аспірант

*Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України,
провідний фахівець кафедри інтелектуальної власності
та інформаційного права Інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
м. Київ, Україна*

Бурхливий розвиток суспільства зумовлює необхідність проводити глибоке дослідження різних аспектів технологічних процесів та явищ, наукових розробок, а також їхнє співвідношення із соціальними потребами.

Всесвітньою організацією інтелектуальної власності 2020 рік було проголошено Роком інновацій заради зеленого майбутнього, оскільки у 2019 році зміни клімату стали однією із найбільш визначальних загроз нашого часу. Зміни клімату пов'язані з глобальним потеплінням, а воно зі свого боку з парниковими газами, які спричинені діяльністю людини, через те що природні чинники не мають такого впливу на зміни клімату як діяльність людини. COVID-19 також змінив наше життя, настільки кардинально, що ще рік тому людство не могло собі й уявити.